

כתר התורה

ע"ש רבי יצחק אבוחצירא זצוק"ל

רבי יצחק יוסף שליט"א

בית ההוראה הארצי כתר תורה ע"פ פסקי מרן

פרשת ויגש תשפ"ו

העלון השבועי

מאמר השבוע

הרב אברהם רחמים

הכל משמים

אתה שלחת את נשמת אחיך אל האלוקים. הייתכן?! אלא התשובה כך. יוסף הצדיק בדבריו המיוחדים מלמדנו, כיצד אדם יכול להתווכח לצעוק ולהוכיח ולבסוף - להישאר חבר אוהב. המשפט השגור בפי כל: 'הכל משמים' - אמת, יציב, נכון ואף אוהב! - אין עוררין כלל! הכל כולל הכל - בהשגחה מן השמים! ברם, צריך לדעת, שהדיעה ש'הכול משמים' אינה סותרת את המציאות, שהעושה לרעהו נזק או צער, פטור מלשלם על כך אף כאשר היה שוגג. הגורם נזק או עוגמת נפש לחברו עליו לשלם את הזיקו, ואף לנחם ולפייס. רק לאחר שעשה כן, המושפט 'הכול בידי שמים' בא לידי ביטוי.

כיצד? אם הוא יהודי מאמין, אזי גם אחרי הדין ודברים הלא נעימים שהיו לו עם חברו, יצליח להישאר עם בעל דינו חבר אוהב ולא יהיה עמו 'בקצר חשמי' 'כחרש לא ישמע וכאלם לא יפתח פיו' אלא ימשיך להסביר לו פנים כימי קדם. ובקיצור, זה שאחד תובע את חברו בדיון אין זה סיבה להכרית את הקשר הטוב שהיה בין השניים.

אם נשאל למה? התשובה פשוטה. ראובן שנתן לשמעון מכה בלא כוונה והזיקו, בהשגחת הבורא יתברך המכה והנוק הגיעו אל שמעון בצדק, ברם, גם משמים מגיעה לשמעון לשמוע מהמוזיק ראובן, בקשת סליחה והתנצלות וכמובן תשלום על ההזיקו. כך בכל כיוצא בדבר, אדם שהתגלגל בסיבתו לגרום נזק לזולתו בדרך כל שהיא, זה אומר שגם הוא חייב עונש, חייב לשלם ממון, מגיע לו עוגמת נפש וכו'... ולכך התגלגל המקרה שזיק לרעהו - כדי שישלם.

דוגמא ברורה לכך, מצינו בתורה בפרשת משפטים, נאמר: "מכה איש נמת מות יומת": אולם, "ואשר לא צדה (לא התכוון) והאלהים אנה לידו" אזי "ישמתי לך מקום אשר ינוס שמה" - גלות. נשים לב, כי כאשר התורה אומרת שאדם 'לא צדה' - לא הרג בכוונה, אזי היא ממחרת בדבריה לבאר ולומר כי 'האלקים אנה לידו' - היא מדגישה לנו, אל תטעו לחשוב שיש דברים שמתרחשים בלי כוונה ב'מקרה', אלא הכל מתוכנן, הכל משמים. אדם זה שהרג בלא כוונה אמנם לא התכוון להרוג את רעהו, אבל דעו אני סבבתי שכך יהיה. ולמה? לפי שהמעשה התחיל הרבה קודם לכן. אדם זה שהרג בשוגג - הוא בשל מעשיו מחוייב גלות. ולעומתו, אדם 'מסכן' זה שנהרג עתה, דעו, כי אינו כבש תמים בן שנתו

בפרשה אנו קוראים דבר מעניין. יוסף הצדיק מתוודע אל אחיו ומתגלה אליהם, מכריז בקול רועד: 'אני יוסף העוד אבי חי?!'. הללו, נבהלים נאלמים ונבעתים מפניו בדממה של פחד. אולם, בן רגע, יוסף הצדיק מפתיע אותם, הופך עורו וחברבורותיו, נהפך מאיש אויב ועוין - לאיש אוהב נעים ונחמד, מגלה להם סבר פנים ופוחת פיו בדברי תנחומים, וכה דבריו: נא לשים לב לסדר הפסוקים: - 'גשו נא אלי - ויגשו. ויאמר אני יוסף אחיכם אשר מכרתם אתי מצרימה: ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אתי הנה כי למחיה שלחני אלהים לפניכם... לשום לכם שארית בארץ ולהחיות לכם לפליטה גדלה: ועתה לא אתם שלחתם אתי הנה כי האלהים וישימני לאב לפרעה ולאדון לכל ביתו ומשל בכל ארץ מצרים...' ולבסוף, 'ויגשק לכל אחיו ויבך עליהם ואחרי כן דברו אחיו אתו' אכן, בהחלט דברי נחמה ופיוס.

ברם, כאשר נתבונן בדברי יוסף נמצא דברי כפילות. נאמר פעמים המילים 'ועתה' - כמעט באותה עת ממש. אומר: 'ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם...' ומיד לאחר מכן אומר: 'ועתה לא אתם שלחתם אתי הנה כי האלהים...'.

והשאלה: מה השתנה 'עתה' בפעם השנייה, מלפני כמה רגעים שאמר להם 'ועתה', הרי הוא עומד לפנייהם ומדבר עם אחיו כמקודם, יוסף היה יכול להמשיך את דבריו ברצף:

'להחיות לכם לפליטה גדלה ואותי שם לאב לפרעה ולאדון לכל ביתו ומשל בכל ארץ מצרים...'... אם כן מדוע יוסף האריך בדבריו?

יתרה מזו, נמצאת שאלה עצומה יותר המכוונת אל יוסף: יוסף הצדיק, אם אתה מאמין כי האלוקים שלח אותך אל מצרים, ובאמונה זו אתה מנחם ומפייס את אחיך: 'אל תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אתי הנה כי למחיה שלחני אלהים לפניכם...' ושוב אומר: 'ועתה לא אתם שלחתם אתי הנה כי האלהים וישימני לאב לפרעה...'... אם כן, מה עוללת להם בפרשה הקודמת - 'מקץ', שם מסופר שגרמת להם לצער ומבוכה רבים, הנחת אותם במשמר שלושת ימים וכו'..., אם 'ה-כ-ל מן השמים' כדברך, ובכלל זה גם המכירה שמכרו אותך אל מצרים, הרי כאשר ראית את פניהם בפעם הראשונה, היה עליך להתגלות אליהם בתוף ובכינור בשירים ומחולות, אם כן, אחרי כל המעשה שנהגת עמהם, דברך עתה 'כלאים ושעטנו' סותרים זה את זה ואינם מתחברים יחד כלל, מצד אחד אתה אומר 'לא אתם שלחתם אותי הנה כי האלוקים' ומצד שני, כמעט

המשך בעמ' 3

להקדשת העלון לברכה הצלחה
ורפואה ולעילוי נשמת יקיריכם
היכנסו לאתר כתר תורה ketertora.co.il
ולחצו על הלינק לתרומה. וכתבו בקשתכם

לשאלות בהלכה חייגו
02-5408030
משעות הבוקר ועד 12:00 בלילה

שאלה פיצה שנילושה אך ורק בחלב האם ברכתה מזונות או המוציא?

תשובה

כתב שולחן ערוך סימן קסח' סעיף ז' בעניין פת הבאה בכיסנין שברכתה מזונות שיש אומרים שהיא עיסה שעירב בה דבש או שמן או חלב או מיני תבלין ואפאה, והוא שיהיה טעם התערובת ניכר בעיסה.

ובשו"ת דעת תורה למהרש"ם פירש בדעת מרן שמה שנקט "טעם ניכר בעיסה" זה דווקא שהרוב מים אבל אם הרוב מי פירות או חלב וכדומה אין צריך שיורגש הטעם בעיסה וברכה מזונות. אולם יותר נראה דלשון מרן "והוא שיהיה טעם ניכר" הוא בדווקא ואפי' אם יהיה רוב חלב וכדומה אם אין נרגש הטעם ברכתה מזונות.

וכבר כתב כן לדחותו בספר חזון עובדיה ברכות עמוד ס' ע"ש שהעלה שכל שלא ניכר הטעם ברכתה המוציא וכן האריך לדחותו בספר הלכה ברורה ח"ח בשו"ת אוצרות יוסף סימן י' עמוד סא' וע"ע באור לציון חלק ב' פרק יב'.

והנה לאחרונה ישנם כמה פיציות בהשגחה מסוימת שמפרסמים בשם נותני הכשרות שמאחר והלשים את הפיצה אך ורק בחלב ברכתה מזונות. וזה דבר שאינו נכון כלל וכלל, (לספרדים) מאחר וסוף סוף אין ניכר הטעם חלב בעיסה מה יועיל לנו שהכל נילוש בחלב? ולכן גם בזה ברכתה מזונות.

וכן ראיתי להגאון הרב משה לוי זצ"ל בספרו ברכת ה' חלק ב' עמוד רד"ה המורס כתב וז"ל: וכן הדין לענין "פיצה" שאפילו אם לשו את עיסתה בחלב בלבדמברכים עליה המוציא ובהמ"ז אם הטעם של העיסה הוא כמעט בצק שנילוש במים ולא ניכר טעם החלב בה, ודווקא אם ניכר טעם החלב בה ברכתה בורא מיני מזונות. וכן ראיתי בספר הליכות ברכות סימן קסח' הערה פ' שאפילו אם נלוש רק בחלב אין ניכר טעם החלב ושלבד כן בעצמו עם תלמידיו מאחר והחלב כיום מסונן מן החלק השומני.

אולם מה שכתב שם שאף שלא ניכר טעם החלב, מכל מקום סוף סוף הטעם שונה מבצק רגיל, ולכן יש לברך מזונות. לענ"ד העיקר בדעת מרן השולחן ערוך שצריך שיהיה ניכר טעם החלב ולא מספיק שיהיה שונה מבצק רגיל, וכן ראיתי שכתבו באור לציון פי"ד הלכה ד'.

ובאמת שכמה מומחים (בלשונינו - שף, ובלשון חז"ל - קפילא, אומן בקי בטעמים) טוענים בצדק שכדי שיורגש טעם חלב בעיסה יש ללוש הבצק בחמאה מאחר והשומן בה נרגש היטב מה שאין כן בחלב, וישנם מעט מאוד פיציות בארץ שנילושות בחמאה וטעמם ניכר מיד ומחירים גבוה (בצדק) מאוד מהממוצע.

ולסיום אוסיף שישנם כיום ברוב המקומות פיציות שעלותן אפסית (כ-20 ש"ח למגש) והן ברובן נילושות בשמן וסוכר לרוב וניכר טעמם בעיסה ועליהן יש לברך מזונות. (כמובן שכל מקום יש לבדוק לחדו).

יש להדגיש: שאם אוכל כשיעור קביעות סעודה (216 גרם) ברכתה המוציא בכל אופן.

בברכה
אלון בן שבת

יפוי כח לחתימת חוזה

שאלה: ראובן ראה בשבועון השכונתי דירה להשכרה. וכשיצר קשר עם הטלפון שכתוב שם מתברר שזה בנו של בעל הנכס ובעל הנכס גר בחו"ל, ראובן חשש לחתום על חוזה שכירות עם הבן שלא ידע שצריך ייפוי כח. וגם האב לא היה מודע שבכלל צריך לתת ייפוי כח לבנו בכדי שיוכל לפעול חוקית למענו. ישנם שני שאלות שיש לדון בהם: האם הבן יכול חתום במקום אביו על חוזה השכירות או לא? והאם בזה נגמר הקניין? [שיתכן שמחר המשכיר (בעל הנכס) לא יוכל לחזור בו].

תשובה: אם האב (בעל הנכס) לא כתב לבנו מסמך 'יפוי כח' אזי הוא יוכל להתכחש לעצם העסקה ולומר שלא שלח את בנו לחתום על החוזה, ופשוט שבמקרה כזה לא יהיה לחוזה שום תוקף. וגם בלאו הכי חתימת חוזה על ידי שליח על חוזה השכירות [אף באופן של שטר התחייבות], היא דבר השנוי במחלוקת, ולכן המשכיר יוכל לחזור בו. אמנם, אם האבא בעל הנכס כתב לבנו מסמך ייפוי כח, אזי חתימת הבן על החוזה מועילה. יש אומרים שזה מועיל מדין סיטומתא, כי כן נהגו לקיים חוזים החתומים ע"י מיופה כח. ויש שכתבו שזה מועיל מדינא.

נימוקים: הנה, ישנו שטר קנין, כמו שטר שכתוב בו 'שדי מכורה לך', וזה מועיל בהקנאת קרקעות (שו"ע חו"מ סי' קצא סעי' א), וכן ישנו שטר התחייבות, שכותב בשטר שמתחייב לעשות כך וכך (שו"ע חו"מ סי' מ סעי' א). ובשכירות קרקע יש שטרות הנכתבים בנוסח של הקנאה, ויש שנכתבים בנוסח של התחייבות, שבעל הדירה מתחייב להשכיר, והשוכר מתחייב לשלם. ונחלקו האחרונים אם מועיל קנין שטר על ידי שליח, כלומר שהשליח חותם בשליחותו של בעל השטר (דעת הש"ך סי' מה סק"ח שמהני, אך הקצוה"ח שם סק"ב חולק). יש שביארו את המחלוקת הנ"ל על פי מחלוקת אחרת שנחלקו בה הפוסקים, אם יש דין 'מוכח מתוכו' בשטר קנין, כלומר האם צריך שהשטר יהיה עשוי באופן המועיל לראיה, כגון שהוא בכתב יד המוכר, או שהוא כתוב על דבר שאי אפשר לזייפו (=שם ימחקוהו ויכתבוהו מחדש, תהיה נכרת המחיקה), או שגם אם הוא כתוב על דבר שאפשר לזייפו הוא מועיל לקנין, משום שבשעת הקנין ראו העדים שהמקנה אכן התכוון להקנות לקונה בשטר (ע"י שו"ע חו"מ סי' מב סעי' א. לדעת הסמ"ע סי' קצא, ס"ק א, ונתה"מ סי' מב ס"ק א, השטר מועיל גם על דבר הראוי להזדייף. אמנם דעת הבי"ח בסי' קצא סעי' א, וקצוה"ח סי' מב ס"ק א ששטר קנין על דבר הראוי להזדייף אינו מועיל). ויש שכתבו שכאן לכו"ע לא מהני, משום שכשאין בעל השטר חותם עליו, או שמוסרו לקונה בפני עדים (שו"ע חו"מ סי' מ סעי' ב וסי' סט סעי' א), אין לזה שם שטר כלל, והשטר הוא חספא בעלמא, שמעולם לא היה מוכח ממונו כלום (תומים סי' סח ס"ק ח, עפ"י תוספות גיטין י: ד"ה חספא, והובא בנתיבות סי' לו סק"י וסי' מה סק"ב. מקור חיים לורברבוים, סי' תמח ס"ק ט, והובא ברע"ק א' סי' קצא סעי' א). אמנם יש כתבו שדווקא בשטר קנין צריך שיהא לו 'שם שטר', ולכן לא מועילה חתימה ע"י שליח, אך לגבי שטר התחייבות, מועיל חתימה ע"י שליח לכו"ע, שדי בזה להראות שגמר בדעתו להתחייב (ערוך ש"י סי' מה סעי' ה), אך יש סוברים שגם בזה לא מועיל (קצוה"ח סי' מה ס"ק ב, ונתה"מ שם ס"ק ב). נמצא, שחתימה על ידי שליח על חוזה השכירות [אף באופן של שטר התחייבות], היא דבר השנוי במחלוקת, ולכן המשכיר יוכל לחזור בו. אמנם, אם בעל הדירה כתב לבנו מסמך יפוי כח, אזי חתימת הבן על החוזה מועילה. יש אומרים שזה מועיל מדין סיטומתא, כי כן נהגו לקיים חוזים החתומים ע"י מיופה כח (שו"ע חו"מ סי' מה סעי' ה), ויש שכתבו שזה מועיל מדינא, כי על ידי צירוף שני המסמכים (חוזה השכירות ויפוי הכח) הרי השטר 'מוכח מתוכו' ככל שטר אחר (ע"י שדי חמד מנ"י חמץ ומצה סי' ט אות ו). גם אם האב לא חתם על יפוי כח לבנו, ישנה עצה פשוטה: לעשות קנין 'כסף', והיינו שהשוכר יזכה לבעל הדירה על ידי בנו פרוטה על שכירות הדירה. וקנין כסף בוודאי מועיל על ידי שליח (שו"ע חו"מ סי' קפב סעי' א, וסי' קצה סעי' ט).

כמובן שאין אנו נזקקים לדין האזרחי אבל כדי שלא יהיה ערעור מאחד מהצדדים אציין את תקציר החוק של ייפוי כוח הנמצא בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסית שם מובא שבשביל להעמיד מיופה כח שיפעל בשמי צרך את פרטי נותן ייפוי הכח שם ות"ז, פרטי המקבל את הייפוי כח שם ות"ז, היקף יפוי הכח דהיינו באיזה תחום ומהי מטרת ייפוי הכח, והאם יש הגבלות מסוימות, וכמובן זמן תוקפו של ייפוי הכח, ולאחר כל זאת צריך שיהיו עדים על כך שמם ות"ז.

בברכה יגאל אלון ס"ט.

הראוי לעולה, אלא, מה שאף אחד אינו יודע - אני יודע! אדם זה הרג במזיד נפש אדם כאשר לא היו עדים על כך. אדם זה חייב מיתה - בדין. אלא, לבית דין אין סמכות לחייבו מיתה - אין עדים. לכן - אומר הקב"ה - אני עילת העילות וסיבת הסיבות, סדרתי פגישה בין השניים - החייב גלות והחייב מיתה, כיצד? הנה שניהם מגיעים אל מקום אחד. החייב גלות נצרך לעלות על הסולם להוריד דבר מה, ואילו זה החייב מיתה הזדמן שדווקא הוא יישב תחת הסולם. ולפתע, אחת... שתיים... וש... בום... תרץ... פרך... כרך... איי... הסולם נשבר, זה שעלה עליו, נופל בחזקה על ראשו של היושב תחתיו. וכך 'משפטי ה' אמת צדקו יחדיו': החייב מיתה - הרי שהוא מת. והחייב גלות - נצרך לגלות ממקומו כדין הורג בשוגג. זה נקרא 'הכל משמים' - ההורג אינו נפטר בטענה: 'מה אתם רוצים ממני, אני חייב עונש, הכל מאת ה', הגיע לו למות!' אלא אדם שהתגלגל בסיבתו לגרום נזק לזולתו, זה אומר שגם הוא חייב עונש, חייב לשלם ממון, מגיע לו להתבייש וכו'... לכן התגלגל שיוק לרעהו - בכדי שישלם. בשל כך הנופל מן הסולם בלי כוונה, נענש ונצרך לגלות ממקומו.

כעת נוכל להבין את התרחיש בין יוסף לאחיו. יוסף הצדיק, בשל הבאת דיבה על אחיו, היה ראוי להימכר ואף לשבת בבית האסורים עשרים ושתיים שנה. ברם, אין בכך היתר לאחים לתפוס את יוסף ולמכרו, וכאשר עשו כן, על פי האמת האמיתית לא נהגו כהוגן ולא יתכן שיהיו זכאים בדין. לכך שניהם פרעו את חובם לשמים, יוסף הצדיק - נימכר אל מצרים. ולאחיו הגיע צער על אשר מכרוהו - התנהגות יוסף בקשיחות יתר.

עתה, נוכל להבין את דברי יוסף אל אחיו. אומר להם: 'אני יוסף אחיכם!... ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם'. אל תהיו עצובים בשל מראה עיניכם שנהגתי עמכם כבעם ונקמה כאיש מרושע וזר, ולמה? 'כי מִכֶּרְתֶּם אֹתִי הִנֵּה' - לפי שנהגתם עמי שלא כהוגן. לכן, רצוני היה למתק את הדין מעליכם ולמרוק את עונש החטא, לכך סיכבתי את כל המעשים לגרום לכם לחרטה על מכירת. וכן אל יחר בעיניכם מאוד על מעשה זה, כי בכל זאת הקב"ה הצמיח לכם טובה מכך - 'כי לְמַחֲיָה שְׁלַחְנִי אֱלֹהִים לְפָנֵיכֶם' לכלכל אתכם בשנות הרעב, אילו אני לא הייתי נמכר, מי היה מכלכל וון אתכם ואת בתיכם כראוי לבני יעקב?

וכעת יוסף מגיע אל החלק החשוב, חזרה אל האחוה והשלום, מסכם את העניין: 'ועתה לא אתם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הִנֵּה פִי הָאֱלֹהִים וַיְשִׁימֵנִי לָאֵב לְפָרְעָה וּלְאֶדֹן לְכָל בֵּיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם... פִּירוּשׁ: עתה, אחר שמכרתם אותי ואני התנכרתי אליכם, אל תחשבו שאני כועס על כך שהצטרפתי להימכר לעבד כדי לכלכל אתכם, אין זה נכון, אני כועס כלל, משום שכך היה רצונו של הקב"ה שאחיה למלך על כל מצרים. אם כן, גם אני הרווחתי במעשה שעשיתם, ממנו זכיתי לגדולה רבה. על כן, כעת נוכל כולנו להצדיק את הדין ולומר 'ה-כ-ל משמים!' ולכך חלילה לנו להישאר כבעם זה לזה, ולהפך, כאשר המעגל נסגר, זה הזמן לשוב אל האחוה והשלום והאחדות שהיו בימי קדם, לבער מן הלב את השנאה. אנא מכם 'מִהֲרֹו וְעֲלֹו אֶל אָבִי וְאֶמְרָתֶם אֵלָיו כֹּה אָמַר בְּנֵךְ יוֹסֵף שְׁמִנִי אֱלֹהִים לְאֶדֹן לְכָל מִצְרָיִם רַדָּה אֵלַי אֶל תַּעֲמֹד...' בואו לכאן כולכם ואכלכל אתכם באהבה ובשמחה כראוי לבני ישראל, ומיד 'וַיִּנָּשֶׁק לְכָל אָחָיו וַיִּבְךְ עֲלֵהֶם וְאָחָרֵי כֵן דִּבְרוּ אִחָיו אִתּוֹ...' יחי רצון שנוזה לאמונה שלמה חיים של שלום טובה וברכה, אמן!

שור המאה ה-19

הרב יוסף חיים בן שבת

רבי יעקב משה עייאש

הראשל"צ הגאון הרב יעקב משה עייאש (ה'תפ"ז, 1727–1817, כ"ו בטבת ה'תקע"ז) היה הראשון לציון, שד"ר, מנהיג קהילה וראש ישיבה.

בשנת ה'תקט"ז, (1756) עלה ר' יעקב משה עייאש לארץ יחד עם קבוצת העולים מאלג'יר שבראשם עמד אביו ר' יהודה עייאש מחשובי חכמי אלג'יר, כמה שנים לאחר מכן יצא בשליחות העיר ירושלים כשד"ר למרוקו וארצות צפון אפריקה. במהלך שהותו שם נשא ונתן בהלכה עם חכמי מרוקו.

בשנים ה'תקמ"ג-ה'תקמ"ד (1783–1784) היה בליוורנו, שם הביא לדפוס מספר ספרים, בהם ספרו של אביו **"מטה יהודה"** על השו"ע, ואת הספר **"שמע יעקב"** - ספר דרשות על התורה של ר' ישראל יעקב אלגאזי מחכמי א"י, ביחד עם ספר **"ארעא דרבנן"** העוסק בכללי התלמוד והפוסקים. לספר זה צירף את הגהותיו של אביו ר' יהודה עייאש בשם "עפרא דארעא".

לאחר מכן השתקע באיטליה למשך 22 שנים בהן כיהן כרב קהילת סיינה במשך 12 שנים, וכרב קהילת פיורארה 10 שנים. בשנים אלו הדפיס ספרים שונים, בהם כמה קונטרסי תפילות כמנהג ירושלים, ואת הספר "דרך חיים", סדר התרת נדרים, סדר תפילות להקפות שמחת תורה, וסדר תפילות המנחה של ערב ראש חודש. סייע לרבי יעקב ב"ר דוד פארדו להדפיס את ספרו "אפי זוטרי" על אבן העזר ועוד.

בחימתו בספריו הנ"ל היה נוהג תמיד לרמוז על שאיפתו לחזור לארץ ישראל וכחרוז לשמו היה רושם "מרחמי ה' לא נתייאש, לשוב אל הר ציון לא נואש".

בין תלמידיו באיטליה היו ר' חננאל ניפי, יעקב ישראל כרמי ור' יהודה חי חזקיה מלאוידה.

ולאחר מכן חזר לארץ ישראל ובסיועו של הגביר מפירנצה ר' חזקיה מנחם חיים רפאל הקים בירושלים ישיבה בשם "חיים וחסד". ואף נתמנה לראש ישיבת כנסת ישראל, משרה שהחזיק בה אביו עשרות שנים קודם לכן.

בשנת ה'תקס"ו (1806), נתמנה לתפקיד הראשון לציון ובתפקיד זה שימש עד פטירתו ביום כ"ו בטבת ה'תקע"ז (1817). בצוואתו הורה על סדר קבורתו והוראה זו נתקבלה אחר כך למנהג ירושלים. גם שני בניו שהניח אחריו ר' יוסף דוד עייאש ור' חיים יהודה עייאש יצאו כשד"רים בשליחות ארץ ישראל. בנו ר' יוסף דוד עייאש היה מרבני קהילת שכם.

יהלומים בלי דמים

יש ביטוי קצת מצמרר 'יהלומי דמים'.
אבנים יקרות, נוצצות, כאלה שכולם מתפעלים
מהן – אבל הדרך אליהן עברה דרך דם,
מאבק, שחיקה, מחירים כבדים שאף אחד לא
רואה כשהטבעת כבר מונחת על האצבע.
ואני שואלת את עצמי, ובעיקר אותך, אמא
יקרה:

כמה פעמים גם אנחנו חיות כך?
רוצות להיות אימהות טובות, רעיות מסורות,
נשים ערכיות, מחזיקות בית, עבודה, משפחה,
חסד, קהילה –

ומשלמות על זה **בזמן שאין, בכוחות
שנשחקים, ובשקט פנימי שכבר מזמן יצא
להפסקה.**

אנחנו מצליחות. באמת.
אבל לפעמים מרגיש שההצלחה הזו עולה לנו
בדם –

עייפות כרונית, רגשות אשמה, תחושת "אני לא
באמת מספיקה",
והלב? הוא ממשיך לרוץ, גם כשהגוף מבקש
לעצור.

והשאלה שאני רוצה לשים כאן בעדינות, בלי
האשמה ובלי פילוסופיה:

**האם אפשר לגלות את היהלום – בלי לדמם
בדרך?**

הטוב כבר קיים – צריך להסכים לראות אותו

רבי נחמן מברסלב, בתורה הידועה של
"אזמרה", מלמד משהו מהפכני בפשטות שלו:
גם כשנדמה לך שאין בך כלום – חפשי נקודה
טובה אחת.
ועוד אחת.

ומהנקודות האלו – נוצר ניגון חדש.
עכשיו בואי נוריד את זה מהספרים אל הכיור.
נקודה טובה יכולה להיות:

- שלא צעקת היום, למרות שהיו
לפחות שלוש סיבות טובות כן.
- שהכנת אוכל פשוט, לא מושלם,
אבל עם לב.
- ששמת לב שאת עייפה – ולא קראת
לעצמך "חלשה".

אלה לא פרטים שוליים.
אלה יהלומים.

אבל כאן מגיע הקושי האמיתי:
רבות מאיתנו מזהות את הטוב שבהן **רק אחרי
מחיר כבד.**

"עמדתי בזה – אבל התרוקנתי".
"הצלחתי – אבל אין לי אוויר".
מי אמר שכך חייב להיראות זוהר?
איך מייצרים יהלומים בלי דמים?

אז הנה תרגול קטן, כזה שמתאים גם לשבת
רגועה, וגם לאמצע שבוע עמוס:
בסוף היום – בלי מחברת, בלי טקס –
רק לעצור רגע ולשאול שלוש שאלות פשוטות:

1. איפה היום פעלתי מתוך ערך, גם אם
בקטן?
2. איפה עצרתי בזמן, ולא המשכתי על
אוטומט?
3. מה עשיתי שלא דרש ממני הקרבה –
ובכל זאת היה משמעותי?

אולי אמרת "לא" להזמנה נוספת.
אולי ויתרת על עוד סיבוב ניקיון ובחרת לשבת
רגע.

אולי ביקשת עזרה, במקום להוכיח שאת "יכולה
לבד".
זה לא ויתור.

זו בחירה מודעת.

פעם חשבנו שאישה חזקה היא זו שמחזיקה
הכול.

היום מתברר שאישה חזקה היא זו שמזהה
בזמן שהתיק כבר כבד –
ומעבירה חלק מהתכונה...

או לפחות מחליפה יד ☺
וגם זה "אזמרה".

לשיר נקודה טובה – לא רק במאמץ, אלא גם
בחכמה.

מרכז פנימי – לא מותרות

בסופו של דבר, כל העומסים החיצוניים פוגשים
שאלה אחת:

השאלה הזו היא לא האם יש לי מרכז פנימי
יציב –

או שאני מתכופפת לפי כל דרישה, ציפייה
ורעש?

הוא קיים בך,
אלא עד כמה את מודעת אליו ומשתמשת בו

ככל שהמרכז הזה גדל:
לא בהכרח עושים פחות –

אבל עושים מדויק יותר.
נותנים – בלי להתרוקן.

פועלים – בלי לאבד את עצמנו בדרך.
עושים את מה שנכון לי, כשהנכון עבורי,
ומנהלים את מערך הרגשות הפנימי בצורה

יציבה ובטוחה – שהיא עוגן לכל המשפחה
ומאפשרת מרחב של גדילה צמיחה והתפתחות

לכולם.
והכי חשוב מפזרים זהב בעולם ומקבלים זהב
טהור,

**התבוננות לשבוע הקרוב: ללשט יהלום אחד
ביום**

לא צריך מהפכות.
לא החלטות גדולות.

רק הסכמה קטנה להתבונן.
השבוע הזה, נסי לחיות עם שאלה אחת

שמלווה אותך ברקע, בלי לחץ ובלי מבחן:
**איפה אני יכולה ללשט יהלום – בלי לשלם
עליו בדמים?**

בכל יום, בחרי נקודה אחת בלבד:

- רגע שבו בחרת ברוגע במקום
בהאצה.
- גבול קטן ששמת – ולא הסברת,
ולא התנצלת.
- מחשבה טובה על עצמך, שבדרך
כלל את מדלגת עליה.

כשאת מזהה את הרגע הזה – אל תמהרי
להלאה.

עצרי שנייה.
תני לו שם.

אפילו בלב "זה היה יהלום".
רבי נחמן מזכיר לנו שהניגון נוצר מצירוף של
נקודות.

לא ממאמץ הירואי, אלא מהסכמה לראות טוב
– גם כשהוא פשוט, יומיומי, כמעט שקוף.

ואם היה יום עמוס, מבולגן, כזה שלא עמד
בציפיות –

זה לא אומר שאין בו יהלום.
זה רק אומר שצריך לחפש אותו בזווית אחרת.

אולי היה זה רגע של ויתור.
אולי נשימה עמוקה לפני תגובה.

אולי עצם זה שקמת בבוקר והמשכת – גם
כשלא היה קל.

בסוף השבוע, לפני שבת או במהלכה, נסי
לשאול את עצמך:

איזה ניגון התחיל להיווצר בי השבוע?
לא ניגון מושלם.

ניגון אמיתי.
כזה שנבנה בלי דם – ועם הרבה לב.

מילה אישית והזמנה

את השורות האלו אני כותבת מתוך ליווי של
אימהות ערכיות, יקרות, מלאות טוב –

שלא מחפשות להיות "יותר",
אלא רוצות להיות יותר מחוברות לעצמן.

בס"ד נפתחה ההרשמה לסדנה מנטלית
לאימהות שפיתחת –

סדנה שמבקשת לחזק שדרה פנימית יציבה,
וללמד איך לחיות עומס – בלי לאבד חיות.

אם תוך כדי קריאה הרגשת שהלב מהנהן –
כנראה שיש בך נקודה טובה שמבקשת ניגון
חדש.

שבת של אור,
של נשימה,

ושל יהלומים שמבריקים –
בלי לשלם עליהם בדם ☺.

שבת שלום ומבורך!
♥

ליאורה דהן – מנטורית לאימהות מתבוננות
050-410-3-421

dahan.liora.co@gmail.com

מטרות העמותה

קמחא
דפסחא

לימוד
שירת
הבקשות
לילדים

בית
הוראה

לימוד
טעמי
המקרא

כולל
אברכים